

Orientări

Orientările nr. 04/2021 privind codurile de conduită ca instrumente pentru transferuri

Versiunea 2.0

Adoptate la 22 februarie 2022

Istoricul versiunilor

Versiunea 2.0	22 februarie 2022	Adoptarea orientărilor în urma consultării publice
Versiunea 1.0	7 iulie 2021	Adoptarea orientărilor pentru consultarea publică

REZUMAT

RGPD prevede la articolul 46 că operatorii/persoanele împuternicite de operatori trebuie să instituie garanții adecvate pentru transferurile de date cu caracter personal către țări terțe sau organizații internaționale. În acest scop, RGPD diversifică garanțiile adecvate care pot fi utilizate de organizații în temeiul articolului 46 pentru încadrarea transferurilor către țări terțe, prin introducerea, printre altele, a codurilor de conduită ca un nou mecanism de transfer [articolul 40 alineatul (3) și articolul 46 alineatul (2) litera (e)]. În acest sens, astfel cum se prevede la articolul 40 alineatul (3), odată ce un cod de conduită a fost aprobat de autoritatea de supraveghere competentă și după ce i s-a acordat valabilitate generală în Uniune de către Comisie, la acest cod pot adera și îl pot utiliza operatorii sau persoanele împuternicite de operatori care nu fac obiectul RGPD, situați în țări terțe, cu scopul de a oferi garanții adecvate pentru datele transferate către țări terțe. Acești operatori sau aceste persoane împuternicite de operatori trebuie să își asume angajamente cu caracter obligatoriu și executoriu, prin intermediul unor instrumente contractuale sau al altor instrumente obligatorii din punct de vedere juridic, în scopul aplicării garanțiilor adecvate prevăzute în cod, inclusiv cu privire la drepturile persoanelor vizate, astfel cum se prevede la articolul 40 alineatul (3). Orientările oferă elemente care ar trebui abordate în cadrul unor astfel de angajamente.

De asemenea, ar trebui remarcat faptul că un cod destinat transferurilor la care aderă un importator de date dintr-o țară terță poate fi invocat de operatorii/persoanele împuternicite de operatori care fac obiectul RGPD (și anume, exportatorii de date) pentru a-și respecta obligațiile în cazul transferurilor către țări terțe în conformitate cu RGPD, fără a fi necesar ca respectivii operatori/respectivele persoane împuternicite de operatori să adere la un astfel de cod.

În ceea ce privește conținutul unui cod destinat transferurilor și cu scopul de a oferi garanții adecvate în sensul articolului 46, un cod de conduită ar trebui să abordeze principiile, drepturile și obligațiile esențiale care decurg din RGPD pentru operatorii/persoanele împuternicite de operatori, dar și garanțiile specifice contextului transferurilor (cum ar fi în ceea ce privește chestiunea transferurilor ulterioare, conflictul de legi în țara terță). Având în vedere garanțiile oferite de instrumentele de transfer existente în temeiul articolului 46 din RGPD și pentru a asigura coerența nivelului de protecție, precum și ținând seama de Hotărârea CJUE pronunțată în cauza Schrems II¹, orientările oferă o listă de verificare a elementelor care trebuie să facă obiectul unui cod de conduită destinat transferurilor.

Inițial, un cod de conduită poate fi elaborat numai în scopul de a specifica aplicarea RGPD în conformitate cu articolul 40 alineatul (2) („codul RGPD”) sau, de asemenea, ca un cod destinat transferurilor în conformitate cu articolul 40 alineatul (3). În consecință, în funcție de domeniul de aplicare și de conținutul inițial al codului, ar putea fi necesară modificarea acestuia pentru a acoperi toate elementele menționate mai sus, în cazul în care acesta urmează să fie utilizat ca instrument pentru transferuri.

Prezentele orientări, care completează Orientările nr. 1/2019 ale CEPD privind codurile de conduită și organismele de monitorizare prevăzute în Regulamentul (UE) 2016/679, oferă clarificări cu privire la rolul diferiților actori implicați în stabilirea unui cod care să fie utilizat ca instrument pentru transferuri și prezintă procesul de adoptare cu ajutorul unor diagrame.

¹ Hotărârea Curtții (Marea Cameră) din 16 iulie 2020; Data Protection Commissioner/Facebook Ireland Limited și Maximilian Schrems.

Cuprins

REZUMAT.....	3
1 SCOPUL ORIENTĂRIILOR.....	5
2 CE SUNT CODURILE DE CONDUITĂ CA INSTRUMENT PENTRU TRANSFERURI?	6
3 CARE AR TREBUI SĂ FIE CONȚINUTUL UNUI COD DE CONDUITĂ CA INSTRUMENT PENTRU TRANSFERURI?	8
4 CINE SUNT ACTORII IMPLICAȚI ÎN ELABORAREA UNUI COD CARE SĂ FIE UTILIZAT CA INSTRUMENT PENTRU TRANSFERURI ȘI CARE ESTE ROLUL ACESTORA?	9
4.1 Responsabilul de cod.....	9
4.2 Organismul de monitorizare.....	9
4.3 Autoritățile de supraveghere (AS).....	10
4.4 CEPD	10
4.5 Comisia	10
5 PROCESUL DE ADOPTARE A UNUI COD DE CONDUITĂ PENTRU TRANSFERURI.....	11
6 CARE SUNT GARANȚIILE CE TREBUIE FURNIZATE ÎN CADRUL CODULUI?	12
6.1 Angajamente obligatorii și executorii care trebuie puse în aplicare.....	12
6.2 Lista de verificare a elementelor care trebuie incluse într-un cod de conduită destinat transferurilor	14
Anexa 1 – ADOPTAREA CODULUI DE CONDUITĂ PENTRU TRANSFERURI – DIAGRAMĂ	16
(a) – Adoptarea unui cod transnațional destinat transferurilor.....	16
(b) – Modificări ale unui cod transnațional care va fi utilizat drept cod destinat transferurilor	16

Comitetul european pentru protecția datelor,

având în vedere articolul 70 alineatul (1) litera (e) din Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (denumit în continuare „RGPD”),

având în vedere Acordul privind SEE, în special anexa XI și Protocolul 37 la acesta, astfel cum a fost modificat prin Decizia nr. 154/2018 a Comitetului mixt al SEE din 6 iulie 2018²,

având în vedere articolele 12 și 22 din Regulamentul său de procedură,

A ADOPTAT URMĂTOARELE ORIENTĂRI

1 SCOPUL ORIENTĂRILOR

1. Scopul prezentelor orientări este de a specifica aplicarea articolului 40 alineatul (3) din RGPD referitor la codurile de conduită ca garanții adecvate pentru transferurile de date cu caracter personal către țări terțe în conformitate cu articolul 46 alineatul (2) litera (e) din RGPD. Acestea urmăresc, de asemenea, să ofere îndrumări practice, inclusiv cu privire la conținutul unor astfel de coduri de conduită, la procesul de adoptare a acestora și la actorii implicați, precum și la cerințele care trebuie îndeplinite și la garanțiile care trebuie furnizate de un cod de conduită pentru transferuri.
2. Prezentele orientări ar trebui să constituie, de asemenea, o referință clară pentru toate autoritățile de supraveghere și pentru Comitet și să asiste Comisia Europeană (denumită în continuare „Comisia”) la evaluarea codurilor în mod consecvent și să eficientizeze procedurile implicate în procesul de evaluare. Acestea ar trebui, de asemenea, să ofere o mai mare transparență și să asigure faptul că responsabilii de cod care intenționează să solicite aprobarea unui cod de conduită destinat a fi utilizat ca instrument pentru transferuri (denumit în continuare „cod destinat transferurilor”) sunt pe deplin conștienți de proces și înțeleg cerințele formale și pragurile adecvate prevăzute pentru instituirea unui astfel de cod de conduită.
3. Prezentele orientări completează Orientările nr. 1/2019 ale CEPD privind codurile de conduită și organismele de monitorizare prevăzute în Regulamentul (UE) 2016/679, care stabilesc cadrul general pentru adoptarea codurilor de conduită (denumite în continuare „Orientările nr. 1/2019”). Prin urmare, considerațiile expuse în Orientările nr. 1/2019, în special în ceea ce privește admisibilitatea, prezentarea și criteriile de aprobare, sunt valabile și în contextul pregătirii codurilor destinate transferurilor.

² Trimiterile la „statele membre” din prezentul document trebuie înțelese ca trimiteri la „statele membre ale SEE”.

2 CE SUNT CODURILE DE CONDUITĂ CA INSTRUMENT PENTRU TRANSFERURI?

4. RGPD prevede la articolul 46 ca operatorii/persoanele împuternicite de operatori să instituie garanții adecvate pentru transferurile de date cu caracter personal către țări terțe sau organizații internaționale.
5. În acest scop, RGPD diversifică garanțiile adecvate care pot fi utilizate de organizații în temeiul articolului 46 pentru încadrarea transferurilor către țări terțe, prin introducerea, printre altele, a codurilor de conduită ca un nou mecanism de transfer [articolul 40 alineatul (3) și articolul 46 alineatul (2) litera (e)]. În acest sens, astfel cum se prevede la articolul 40 alineatul (3), odată ce un cod de conduită a fost aprobat de autoritatea de supraveghere competentă (denumită în continuare „AS competentă”) și după ce i s-a acordat valabilitate generală în Uniune de către Comisie, la acest cod pot adera și îl pot utiliza, de asemenea, operatorii sau persoanele împuternicite de operatori care nu fac obiectul RGPD, situați în țări terțe, cu scopul de a oferi garanții adecvate pentru datele transferate către țări terțe. Acești operatori sau aceste persoane împuternicite de operatori trebuie să își asume angajamente cu caracter obligatoriu și executoriu, prin intermediul unor instrumente contractuale sau al altor instrumente obligatorii din punct de vedere juridic, în scopul aplicării garanțiilor adecvate prevăzute în cod, inclusiv cu privire la drepturile persoanelor vizate, astfel cum se prevede la articolul 40 alineatul (3).
6. Codurile de conduită pot fi elaborate de asociații sau de alte organisme care reprezintă categorii de operatori sau persoane împuternicite de operatori („responsabilii de cod”), astfel cum se specifică la articolul 40 alineatul (2). Astfel cum se indică în Orientările nr. 1/2019, o listă neexhaustivă a eventualilor responsabili de coduri ar include: asociațiile profesionale și reprezentative, organizațiile sectoriale, organizațiile academice și grupurile de interese. În conformitate cu aceleași orientări, codurile destinate transferurilor ar putea fi elaborate, de exemplu, de organisme care reprezintă un sector (de exemplu, asociație/federație din sectorul bancar și financiar, sectorul asigurărilor), dar ar putea fi elaborate și pentru sectoare separate care au o activitate comună de prelucrare care are aceleași caracteristici și nevoi de prelucrare (de exemplu, codul în materie de resurse umane elaborat de asociația/federația profesioniștilor din domeniul resurselor umane sau codul privind datele copiilor). Astfel de coduri ar permite așadar operatorilor sau persoanelor împuternicite de operatori din țări terțe, care primesc date în temeiul codului, să încadreze aceste transferuri și să abordeze totodată mai bine nevoile specifice de prelucrare ale sectorului lor sau ale activităților comune de prelucrare. Prin urmare, acestea ar putea servi drept instrument mai adaptat în comparație cu alte mecanisme de transfer care sunt disponibile în temeiul articolului 46. Codurile de conduită care urmează să fie utilizate ca instrument pentru transferuri vor permite în special unui anumit operator sau unei anumite persoane împuternicite de operator dintr-o țară terță să ofere garanții adecvate pentru transferurile multiple către o țară terță care sunt specifice unui sector sau unei activități de prelucrare a datelor. În plus, nu este necesar ca entitățile care utilizează codurile de conduită să facă parte din același grup pentru a-și încadra transferurile [cum este cazul regulilor corporatiste obligatorii (RCO)].
7. De asemenea, ar trebui remarcat faptul că un cod destinat transferurilor la care aderă un importator de date dintr-o țară terță poate fi invocat de operatorii/persoanele împuternicite de operatori care fac obiectul RGPD (și anume, exportatorul de date) pentru a-și respecta obligațiile în cazul transferurilor către țări terțe în conformitate cu RGPD, fără a fi necesar ca respectivul operator/persoană împuternicită de operator să adere la un astfel de cod. Prin urmare, un cod destinat transferurilor ar putea încadra transferurile de la un operator/persoane împuternicite de operator care nu aderă la

respectivul cod de conduită către un operator/persoane împuternicite de operator dintr-o țară terță care au aderat la respectivul cod de conduită, cu condiția ca într-un instrument cu caracter obligatoriu să fie inclus un angajament de a respecta obligațiile prevăzute de codul de conduită atunci când se prelucrează datele transferate, inclusiv, în special în ceea ce privește drepturile persoanelor vizate. Aceasta înseamnă că importatorul de date din țara terță trebuie să adere la codul destinat transferurilor, în timp ce exportatorii de date care fac obiectul RGPD nu trebuie neapărat să adere la un astfel de cod. Grupurile de societăți care transferă date de la entități ce fac obiectul RGPD către entități din afara SEE pot utiliza, de asemenea, un cod de conduită ca instrument de transfer în cazul în care entitățile din afara SEE au aderat la codul respectiv destinat transferurilor și și-au asumat angajamente obligatorii și executorii legate de transfer.

Exemplul nr. 1³: Societatea XYZ își are sediul în Italia și are entități afiliate în Germania, Țările de Jos, Spania și Belgia. În scopul gestionării instrumentelor informatice utilizate de grup, societatea XYZ utilizează serviciile unui furnizor de servicii de tip cloud care își are sediul într-o țară terță, fără prezență în UE. Datele prelucrate în cadrul utilizării instrumentelor informatice implică transferuri de date de la societatea XYZ și de la entitățile sale afiliate către furnizorul de servicii de tip cloud, în scopul stocării datelor. Întrucât furnizorul de servicii de tip cloud din țara terță a aderat la un cod de conduită care trebuie utilizat ca instrument pentru transferurile legate de serviciile de tip cloud, aprobat în temeiul articolului 40 alineatul (5), fluxurile de date de la societatea XYZ și entitățile sale afiliate către furnizorul de servicii de tip cloud pot fi încadrate în codul de conduită la care a aderat furnizorul de servicii de tip cloud. În acest caz, utilizarea unui cod de conduită de către furnizorul de servicii de tip cloud în locul altor instrumente de transfer, cum ar fi RCO, pare mai adecvată în măsura în care un cod de conduită nu impune operatorului/persoanei împuternicite de operator care acționează în calitate de importator să aibă prezență în SEE, în timp ce prezența în SEE este necesară pentru ca un grup de societăți să utilizeze RCO. De asemenea, codul de conduită prezintă beneficii deoarece se abordează transferuri multiple de date cu un singur instrument, în comparație cu soluțiile (integrale) contractuale, cum ar fi clauzele contractuale standard (CCS).

8. Un cod destinat transferurilor ar putea încadra, de asemenea, transferurile de la operatorii/persoanele împuternicite de operatori care fac obiectul RGPD către operatorii/persoanele împuternicite de operatori dintr-o țară terță care au aderat la același cod de conduită pentru transferuri, cu condiția în orice caz, astfel cum este explicat mai sus, ca într-un instrument cu caracter obligatoriu să fie inclus un angajament de a respecta obligațiile prevăzute de codul de conduită, inclusiv în ceea ce privește drepturile persoanelor vizate, astfel cum sunt consacrate în RGPD.

Exemplul nr. 2: O asociație care reprezintă categorii de operatori/persoane împuternicite de operatori implicați în același tip de activități de cercetare pentru sectorul sănătății și care presupune transferuri periodice de date către operatori/persoane împuternicite de operatori din țări terțe elaborează un cod de conduită care este, de asemenea, destinat a fi utilizat ca instrument pentru transferuri. Operatorii relevanți/persoanele relevante împuternicite de operatori din SEE aderă la acest cod de conduită la care au aderat, de asemenea, operatorii/persoanele împuternicite de

³ Exemplul nu aduce atingere Recomandărilor 01/2020 ale CEPD privind măsurile care completează instrumentele de transfer.

operatori din țări terțe. Transferurile de date către operatori/persoane împuternicite de operatori din țări terțe ca parte a activităților de cercetare pot fi încadrate în respectivul cod de conduită.

9. În măsura în care este foarte probabil ca respectivele coduri destinate transferurilor să fie utilizate de entitățile relevante pentru încadrarea transferurilor din mai multe state membre și având în vedere că respectivele coduri de conduită ar trebui să aibă valabilitate generală în conformitate cu articolul 40 alineatul (9) din RGPD, acestea s-ar califica ca atare drept „coduri transnaționale”, astfel cum sunt definite în Orientările nr. 1/2019⁴.

3 CARE AR TREBUI SĂ FIE CONȚINUTUL UNUI COD DE CONDUITĂ CA INSTRUMENT PENTRU TRANSFERURI?

10. După cum s-a menționat mai sus, un cod de conduită destinat transferurilor este unul dintre instrumentele care pot fi utilizate de organizațiile ce desfășoară anumite activități de prelucrare a datelor – de exemplu, în cadrul unui anumit sector sau al unei activități comune de prelucrare care are aceleași caracteristici și nevoi de prelucrare –, în scopul a oferi garanții adecvate pentru transferurile de date cu caracter personal către o țară terță în conformitate cu articolul 46.
11. De asemenea, dispozițiile articolului 40 alineatul (3), care se referă la faptul că la codurile destinate transferurilor pot adera operatori/persoane împuternicite de operatori care nu fac obiectul RGPD în temeiul articolului 3, sugerează că aceste coduri destinate transferurilor sunt, parțial sau integral, concepute mai ales pentru operatorii/persoanele împuternicite de operatori din țări terțe. Prin urmare, potrivit CEPD, obiectul unui cod destinat transferurilor ar trebui să fie acela de a stabili, de asemenea, normele care vor trebui respectate de operatorul/persoana împuternicită de operator dintr-o țară terță (importatorul de date) pentru a se asigura că datele cu caracter personal sunt protejate în mod adecvat, în concordanță cu cerințele capitolului V din RGPD, atunci când sunt prelucrate de operatorul/persoana împuternicită de operator dintr-o țară terță (și anume importatorul de date).
12. Mai precis, în ceea ce privește conținutul, pentru a oferi garanții adecvate în sensul articolului 46, trebuie abordate următoarele elemente:
- principiile, drepturile și obligațiile esențiale care decurg din RGPD pentru operatori/persoanele împuternicite de operatori și
 - garanții specifice contextului transferurilor (de exemplu, în ceea ce privește chestiunea transferurilor ulterioare, conflictul de legi în țara terță).
13. În acest sens, merită remarcat faptul că, inițial, un cod de conduită poate fi elaborat numai în scopul de a specifica aplicarea RGPD în conformitate cu articolul 40 alineatul (2) („codul RGPD”) sau, de asemenea, ca un cod destinat transferurilor în conformitate cu articolul 40 alineatul (3). În consecință, în funcție de domeniul de aplicare și de conținutul inițial al codului, ar putea fi necesară modificarea acestuia pentru a acoperi toate elementele menționate mai sus, în cazul în care acesta urmează să fie utilizat ca instrument pentru transferuri.

⁴ „Cod transnațional” înseamnă un cod care acoperă activitățile de prelucrare din mai multe state membre. A se vedea Orientările nr. 1/2019, Anexa 1 – Distincția dintre codurile naționale și cele transnaționale.

Exemplul nr. 3: Asociația ABC, care reunește organizații ce își desfășoară activitatea în sectorul marketingului direct la nivelul UE, a adoptat un cod de conduită care are ca scop să precizeze aplicarea principiului transparenței și cerințele asociate în temeiul RGPD, ca parte a activităților de prelucrare pentru acest sector. Asociația dorește să utilizeze acest cod de conduită ca instrument de încadrare a transferurilor în afara SEE. În măsura în care codul de conduită se axează pe principiul transparenței, acesta ar trebui modificat pentru a include și garanțiile adecvate prevăzute pentru transferurile internaționale de date cu caracter personal, toate principiile esențiale și cerințele principale care decurg din RGPD (altele decât transparența), precum și pentru a include garanții specifice contextului transferurilor, pentru a obține aprobarea unui astfel de cod drept cod destinat transferurilor.

14. În orice caz, în conformitate cu clarificările furnizate de CEPD în Orientările nr. 1/2019, toate elementele care prevăd garanții adecvate, astfel cum se menționează mai sus, vor trebui să fie prevăzute în cod într-un mod care să faciliteze aplicarea lor efectivă și să specifice modul în care acestea se aplică în practică activității sau sectorului specific de prelucrare⁵.
15. O listă de verificare a elementelor care trebuie incluse într-un cod destinat transferurilor, astfel încât să se poată considera că acesta oferă garanții adecvate, este furnizată și explicată în continuare în secțiunea 6 din prezentele orientări.

4 CINE SUNT ACTORII IMPLICAȚI ÎN ELABORAREA UNUI COD CARE SĂ FIE UTILIZAT CA INSTRUMENT PENTRU TRANSFERURI ȘI CARE ESTE ROLUL ACESTORA?

4.1 Responsabilul de cod

16. Responsabilul de cod este entitatea, asociația/federația sau alt organism care va pregăti un cod de conduită destinat transferurilor sau va modifica un „cod RGPD” aprobat pentru a-l utiliza ca instrument de transfer și îl va transmite spre aprobare autorității de supraveghere competente⁶.

4.2 Organismul de monitorizare

17. În ceea ce privește orice cod de conduită, va trebui să fie identificat un organism de monitorizare ca parte a unui cod destinat transferurilor și să fie acreditat de AS competentă în conformitate cu articolul 41. Mai precis, rolul său va fi de a monitoriza dacă operatorii/persoanele împuternicite de operatori din țări terțe care au aderat la un astfel de cod respectă normele stabilite în codul respectiv⁷.
18. Având în vedere că codurile de conduită destinate transferurilor vizează de asemenea sau mai ales operatorii/persoanele împuternicite de operatori din țări terțe, trebuie să se asigure că organismele de monitorizare sunt capabile să monitorizeze în mod eficace codul, astfel cum se specifică în

⁵ A se vedea Orientările nr. 1/2019, secțiunea 6.

⁶ Pentru detalii suplimentare privind cerințele referitoare la responsabilul de cod, vă rugăm să consultați definiția responsabilului de cod din secțiunea 2 și secțiunea 5.3 din Orientările nr. 1/2019.

⁷ Pentru mai multe detalii privind necesitatea de a înființa un organism de monitorizare în cadrul unui cod de conduită, vă rugăm să consultați secțiunile 11 și 12 din Orientările nr. 1/2019.

Orientările nr. 1/2019. Organismele de monitorizare care acționează în cadrul codurilor pentru transferuri ar putea fi situate fie numai în interiorul, fie și în afara SEE, cu condiția ca organismul de monitorizare în cauză să aibă un sediu în SEE. În acest context, sediul organismului de monitorizare în SEE este cel în care se află sediul central al organismului de monitorizare sau locul în care sunt luate deciziile finale privind activitățile de monitorizare și impune, de asemenea, ca o entitate din SEE să fie în măsură să controleze entitățile organismului de monitorizare din afara SEE și să demonstreze răspunderea deplină pentru toate deciziile și acțiunile (inclusiv răspunderea sa în cazul unei eventuale încălcări).

19. În plus, un organism de monitorizare din SEE își poate subcontracta activitățile către o entitate externă din afara SEE, care acționează în numele său, cu condiția ca entitatea respectivă să asigure aceleași competențe și expertiza ca cele prevăzute de codul de conduită, precum și de cerințele de acreditare, și ca organismul de monitorizare din SEE să fie în măsură să asigure un control efectiv asupra serviciilor furnizate de entitatea contractantă și să își păstreze puterea de decizie cu privire la activitățile de monitorizare. Pentru a asigura conformitatea cu aceste cerințe de acreditare atunci când organismul de monitorizare subcontractează părți din sarcinile sale, organismul de monitorizare încheie un contract sau orice alt act juridic în temeiul dreptului Uniunii Europene care are caracter obligatoriu pentru subcontractant în raport cu organismul de monitorizare, astfel încât toate sarcinile subcontractate să îndeplinească cerințele RGPD. Recurgerea la subcontractare nu are drept rezultat delegarea responsabilităților: în orice caz, organismul de monitorizare rămâne responsabil de monitorizarea respectării codului de conduită în fața autorității de supraveghere. Organismul de monitorizare se asigură că toți subcontractanții îndeplinesc cerințele stabilite în prezentul document privind cerințele de acreditare, în special în ceea ce privește independența, absența conflictelor de interese și expertiza. Organismul de monitorizare include o clauză specifică în contractul pe care îl semnează cu subcontractanții pentru a asigura confidențialitatea datelor cu caracter personal care, după caz, pot fi divulgate subcontractantului în timpul sarcinilor de monitorizare și instituie garanții adecvate în cazul transferului unor astfel de date cu caracter personal către subcontractanții săi.

4.3 Autoritățile de supraveghere (AS)

20. În conformitate cu articolul 40 alineatul (5), rolul autorității de supraveghere competente va fi de a aproba proiectul de cod de conduită destinat transferurilor sau modificările aduse acestuia pentru a-l utiliza ca instrument de transfer și de a acredita organismul de monitorizare identificat ca parte a codului în ceea ce privește cerințele suplimentare de acreditare referitoare la codurile de conduită pentru transferuri.

4.4 CEPD

21. În conformitate cu articolul 40 alineatul (7) și articolul 64 alineatul (1) litera (b), CEPD va fi invitat să emită un aviz cu privire la proiectul de decizie a unei autorități de supraveghere care vizează aprobarea unui cod destinat transferurilor sau modificării unui cod de conduită pentru utilizarea acestuia și ca instrument pentru transferuri⁸.

4.5 Comisia

22. În conformitate cu articolul 40 alineatul (9), Comisia poate decide, prin adoptarea unui act de punere în aplicare, că un cod destinat transferurilor și aprobat de o autoritate de supraveghere are valabilitate

⁸ A se vedea Documentul CEPD privind procedura pentru desfășurarea unor „sesiuni informale privind codurile de conduită”

https://edpb.europa.eu/sites/default/files/files/file1/edpb_documentprocedurecodesconductsessions_ro.pdf.

generală în cadrul Uniunii. Numai codurile cărora li s-a acordat valabilitate generală în cadrul Uniunii pot fi invocate pentru încadrarea transferurilor.

5 PROCESUL DE ADOPTARE A UNUI COD DE CONDUITĂ PENTRU TRANSFERURI

23. Din articolul 40 alineatele (5) și (9) rezultă că, pentru a fi adoptat, un cod destinat transferurilor este aprobat mai întâi de o autoritate de supraveghere competentă din SEE, iar ulterior este recunoscut de Comisie ca având valabilitate generală în cadrul Uniunii prin intermediul unui act de punere în aplicare.
24. Astfel cum s-a menționat în secțiunea 2 de mai sus, în măsura în care codurile destinate transferurilor vor fi cel mai probabil utilizate de operatori sau de persoanele împuternicite de operatori pentru încadrarea transferurilor din mai multe state membre, acestea se vor califica ca atare drept „coduri transnaționale” și ar trebui să urmeze procedura de aprobare a codurilor transnaționale, incluzând necesitatea emiterii unui aviz de către CEPD, astfel cum se specifică în secțiunea 8 și în Anexa 4 la Orientările nr. 1/2019⁹. În practică, pot apărea diferite scenarii atunci când o asociație/federație sau un alt organism intenționează să adopte un cod de conduită pentru transferuri:
- Un proiect de cod este conceput drept „cod RGPD” și este destinat să fie utilizat ca instrument pentru transferurile efectuate de operatorul/persoanele împuternicite de operatori din țări terțe. Un astfel de proiect de cod ar trebui mai întâi să fie aprobat de autoritatea de supraveghere competentă în conformitate cu procedura pentru codurile transnaționale, incluzând un aviz din partea Comitetului, iar ulterior să fie recunoscut de Comisie ca având valabilitate generală în cadrul Uniunii, în conformitate cu articolul 40 alineatul (9). După finalizarea acestor etape, operatorii/persoanele împuternicite de operatori din țara terță pot adera la cod, iar codul poate fi utilizat pentru a oferi garanții adecvate pentru transferurile de date către țări terțe.
 - Inițial, un cod de conduită este conceput și aprobat drept „cod RGPD”. Un astfel de cod este extins ulterior pentru a fi utilizat și ca instrument pentru transferurile efectuate de operatori/persoanele împuternicite de operatori din țări terțe. Modificarea codului referitoare la transferuri va trebui să fie prezentată spre aprobare autorității de supraveghere competente, care va urma procedura pentru codurile transnaționale, care implică un aviz din partea Comitetului. Codul modificat va trebui ulterior să fie recunoscut de Comisie ca având valabilitate generală în cadrul Uniunii, în conformitate cu articolul 40 alineatul (9), după care operatorii/din țările terțe pot adera la codul respectiv și îl pot utiliza pentru a oferi garanții adecvate pentru transferurile de date cu caracter personal către țări terțe.
25. Diagrama prezentată în anexa la orientări detaliază etapele procedurale pentru adoptarea unui cod de conduită destinat transferului, având în vedere scenariile posibile de mai sus.

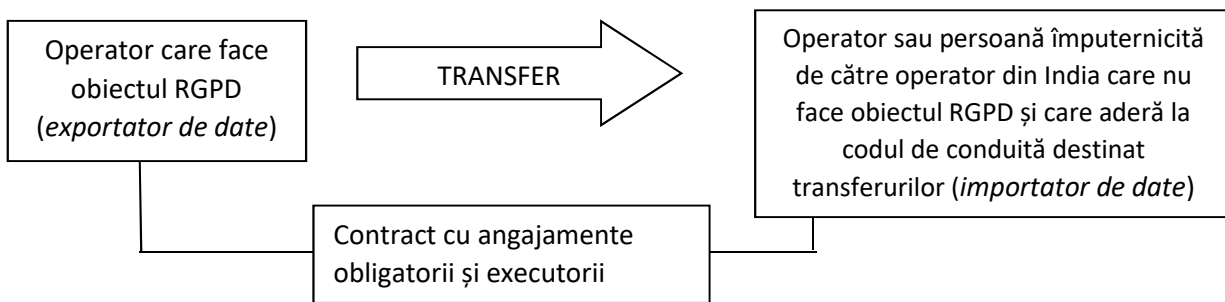
⁹ A se vedea Orientările nr. 1/2019, Anexa 1 – Distincția dintre codurile naționale și cele transnaționale.

6 CARE SUNT GARANȚIILE CE TREBUIE FURNIZATE ÎN CADRUL CODULUI?

6.1 Angajamente obligatorii și executorii care trebuie puse în aplicare

26. RGPD prevede la articolul 40 alineatul (3) că operatorii și persoanele împuternicite de operatori care nu fac obiectul RGPD și care aderă la un cod destinat transferurilor își asumă angajamente obligatorii și executorii, prin intermediul instrumentelor contractuale sau al altor instrumente obligatorii din punct de vedere juridic, de a aplica garanțiile adecvate prevăzute de cod, inclusiv, în special, în ceea ce privește drepturile persoanelor vizate.
27. Astfel cum se specifică în RGPD, aceste angajamente pot fi asumate prin utilizarea unui contract, care pare a fi cea mai simplă soluție. De asemenea, ar putea fi utilizate și alte instrumente, cu condiția ca operatorul sau persoanele împuternicite de operator care aderă la cod să poată demonstra caracterul obligatoriu și executoriu al acestor alte instrumente.
28. În orice caz, instrumentul trebuie să aibă un caracter obligatoriu și executoriu în conformitate cu dreptul UE și ar trebui, de asemenea, ca persoanele vizate să poată impune caracterul obligatoriu și executoriu al acestuia în calitate de terți-beneficiari.
29. Un cod de conduită ca instrument de transfer poate avea membri ai codului situați în SEE, precum și membri ai codului situați în afara SEE. O distincție între membrii codului situați în SEE și membrii codului situați în afara SEE este aplicarea directă a RGPD în cazul celor dintâi, dar nu și în cazul celor din urmă [cu condiția ca aceștia din urmă să nu intre sub incidența articolului 3 alineatul (2) din RGPD].
30. În ceea ce privește membrii codului situați în afara SEE, este necesar să se asigure că angajamentul lor de a adera la un „nivel specificat de protecție a datelor” garantează că nivelul de protecție a datelor prevăzut în RGPD nu este subminat. Aceasta este o condiție prealabilă pentru eligibilitatea lor de a participa la codul de conduită ca instrument de transfer.
31. În acest scop, operatorul/persoana împuternicită de operator din țara terță (și anume importatorul de date) ar putea semna un contract cu, de exemplu, entitatea care transferă date sub codul respectiv (și anume, exportatorul de date). În practică, s-ar putea utiliza un contract existent dacă este cazul (de exemplu, un acord de servicii între exportator și importatorul de date sau contractul care trebuie încheiat în conformitate cu articolul 28 din RGPD în cazul importatorilor și persoanelor împuternicite de către operator) în care ar putea fi incluse angajamentele obligatorii și executorii. O altă opțiune ar putea fi aceea de a se baza pe un contract separat, adăugând la codul destinat transferurilor un model de contract care ar trebui semnat ulterior, de exemplu, de operatorii/persoanele împuternicite de operatori din țara terță și de toți exportatorii de date ai acestora.
32. Ar trebui să existe flexibilitate în alegerea celei mai adecvate opțiuni, în funcție de situația specifică.
33. În cazul în care codul de conduită urmează să fie utilizat pentru transferuri și transferuri ulterioare de către o persoană împuternicită de operator către subcontractanți, ar trebui să se facă, de asemenea, o trimitere la codul de conduită și la instrumentul care prevede angajamente obligatorii și executorii în acordul semnat între persoana împuternicită de operator și operatorul său, dacă este posibil.

Angajamente obligatorii și executorii ale importatorului de date (exemplu)

34. În general, contractul sau un alt instrument trebuie să prevadă că operatorul/persoana împuternicită de operator se angajează să respecte normele specificate în codul destinat transferurilor atunci când prelucrează date primite în temeiul codului. Contractul sau un alt instrument prevede, de asemenea, mecanisme care să permită executarea unor astfel de angajamente în cazul încălcărilor comise de către operator/persoana împuternicită de operator, în special în ceea ce privește drepturile persoanelor vizate ale căror date vor fi transferate în temeiul codului.
35. Mai precis, contractul sau alt instrument ar trebui să abordeze:
- existența unui drept al persoanelor vizate ale căror date sunt transferate în temeiul codului de a asigura executarea normelor prevăzute de cod în calitate de terți-beneficiari;
 - chestiunea răspunderii în cazul încălcării normelor din cod de către un membru al codului din afara SEE. Codul include o clauză de jurisdicție care precizează că, în cazul încălcării normelor din cod de către un membru al codului din afara SEE, persoanele vizate au posibilitatea de a introduce o acțiune, invocând dreptul lor de terț-beneficiar, inclusiv pentru despăgubiri, împotriva entității respective în fața unei autorități de supraveghere din SEE și a unei instanțe din SEE de pe raza reședinței obișnuite a persoanei vizate. Membrul codului din afara SEE acceptă decizia persoanei vizate în acest sens. Persoanele vizate au, de asemenea, posibilitatea de a introduce orice acțiune, care decurge din respectarea de către importator a codului de conduită, împotriva exportatorului de date în fața unei autorități de supraveghere sau a instanței de pe raza sediului exportatorului de date sau a reședinței obișnuite a persoanei vizate. Această răspundere nu ar trebui să aducă atingere mecanismelor care trebuie puse în aplicare în temeiul codului împreună cu organismul de monitorizare care, de asemenea, poate lua măsuri împotriva operatorilor/persoanelor împuternicite de operatori în conformitate cu codul, prin impunerea de măsuri corective. Importatorul de date și exportatorul de date ar trebui, de asemenea, să accepte că persoana vizată poate fi reprezentată de un organism, o organizație sau o asociație fără scop lucrativ, în condițiile prevăzute la articolul 80 alineatul (1) din RGPD;
 - existența unui drept al exportatorului de a asigura executarea normelor prevăzute de cod în calitate de terț-beneficiar în raport cu membrul codului care acționează în calitate de importator;
 - existența unei obligații a importatorului de a notifica exportatorul și autorității de supraveghere a exportatorului de date orice încălcare detectată a codului de către același membru al codului care acționează în calitate de importator din afara SEE și orice măsuri corective luate de organismul de monitorizare ca răspuns la încălcarea respectivă.

6.2 Lista de verificare a elementelor care trebuie incluse într-un cod de conduită destinat transferurilor

36. Având în vedere garanțiile oferite de instrumentele de transfer existente în temeiul articolului 46 din RGPD (cum ar fi regulile corporatiste obligatorii) și pentru a asigura coerența nivelului de protecție, precum și ținând seama de Hotărârea CJUE pronunțată în cauza Schrems II¹⁰, CEPD este de părere că, pentru a se considera că oferă garanții adecvate, elementele care trebuie să fie acoperite de un cod de conduită destinat transferurilor ar trebui să includă următoarele:
- o descriere a transferurilor care trebuie să fie acoperite de cod (natura datelor transferate, categoriile de persoane vizate, țările);
 - o descriere a principiilor de protecție a datelor care trebuie respectate în temeiul codului (transparență, echitate și legalitate, limitarea scopului, reducerea la minimum și acuratețea datelor, stocarea limitată a datelor, prelucrarea datelor sensibile, securitatea, pentru persoanele împuternicite de către operator, respectarea instrucțiunilor operatorului), inclusiv normele privind utilizarea persoanelor împuternicite de operatori sau a subcontractanților și normele privind transferurile ulterioare;
 - măsurile bazate pe principiul responsabilității care trebuie luate în temeiul codului;
 - instituirea unei guvernante adecvate prin intermediul responsabililor cu protecția datelor sau al altor categorii de personal responsabil de respectarea obligațiilor de protecție a datelor care decurg din cod;
 - existența unui program de formare adecvat privind obligațiile care decurg din cod;
 - existența unui audit privind protecția datelor (efectuat de auditori interni sau externi) sau a unui alt mecanism intern de monitorizare a respectării codului, independent de supravegherea care trebuie efectuată de organismul de monitorizare în ceea ce privește orice cod de conduită. În timp ce scopul programului de audit privind protecția datelor este de a asigura și a demonstra conformitatea cu codul, scopul auditurilor efectuate de organismul de monitorizare este de a evalua dacă solicitantul este eligibil de a participa la cod, dacă acesta este în continuare eligibil odată ce a devenit membru al codului și dacă sunt necesare sancțiuni în caz de încălcări;
 - măsuri de transparență, inclusiv facilitarea accesului, în ceea ce privește utilizarea codului, în special în ceea ce privește drepturile terților beneficiari;
 - acordarea persoanelor vizate a drepturilor de acces, de rectificare, de ștergere, de restricționare, de notificare privind rectificarea, ștergerea sau restricționarea, de opoziție la prelucrare, dreptul de a nu face obiectul unor decizii bazate exclusiv pe prelucrarea automată a datelor, inclusiv crearea de profiluri, precum cele prevăzute la articolele 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 21 și 22 din RGPD;
 - crearea de drepturi de terți beneficiari pentru ca persoanele vizate să asigure aplicarea normelor prevăzute de cod în calitate de terți beneficiari (precum și posibilitatea de a depune o plângere la autoritatea de supraveghere competentă și la instanțele din SEE);

¹⁰ Hotărârea Curții (Marea Cameră) din 16 iulie 2020; Data Protection Commissioner/Facebook Ireland Limited și Maximilian Schrems.

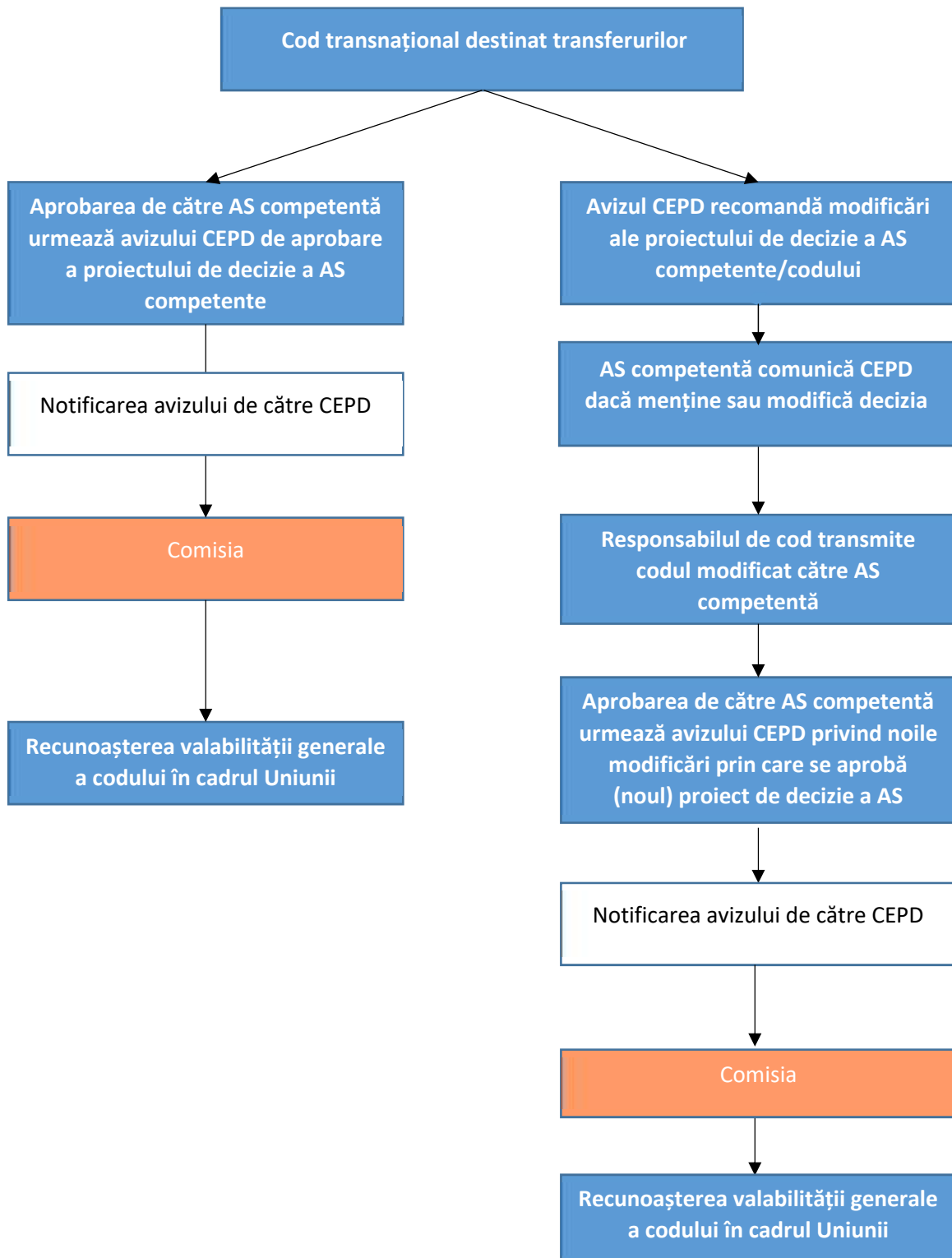
- existența unui proces adecvat de tratare a plângerilor privind încălcările normelor de protecție a datelor, menținut de organismul de monitorizare, care, dacă se consideră adecvat, poate fi completat cu o procedură internă de gestionare a plângerilor la nivelul membrului codului;
 - o garanție că, în momentul aderării la cod, operatorul/persoana împuternicită de operator din țara terță nu are motive să creadă că legislația aplicabilă prelucrării datelor cu caracter personal din țara terță de transfer îl/o împiedică să își îndeplinească obligațiile care îi revin în temeiul codului și să pună în aplicare, după caz, împreună cu exportatorul, măsuri suplimentare¹¹ pentru a asigura nivelul necesar de protecție în temeiul legislației SEE¹². În plus, o descriere a pașilor care trebuie parcurși (inclusiv notificarea exportatorului din SEE, punerea în aplicare a măsurilor suplimentare adecvate) în cazul în care, după ce a aderat la cod, operatorul/persoana împuternicită de operator din țara terță ia cunoștință de orice act legislativ al țării terțe care împiedică membrul codului să își respecte angajamentele asumate în cadrul codului, precum și o descriere a măsurilor care trebuie luate în cazul cererilor de acces la date din partea guvernului unei țări terțe;
 - mecanismele de abordare a modificărilor aduse codului;
 - consecințele retragerii unui membru din cod;
 - angajamentul membrului codului și al organismului de monitorizare de a coopera cu autoritățile de supraveghere din SEE;
 - angajamentul membrului codului de a accepta să se supună jurisdicției autorităților de supraveghere din SEE, în orice procedură menită să asigure respectarea codului de conduită, și a instanțelor din SEE;
 - criteriile de selecție a organismului de monitorizare pentru un cod destinat transferurilor, și anume pentru a demonstra că organismul de monitorizare dispune de nivelul necesar de expertiză pentru a-și îndeplini rolul în mod eficient pentru un astfel de cod destinat transferurilor de date.
37. În orice caz, ar trebui remarcat faptul că aceste elemente constituie garanții minime, care ar putea necesita să fie completate cu angajamente și măsuri suplimentare, în funcție de transferul în cauză prevăzut de codul de conduită.
38. CEPD va evalua funcționarea prezentelor orientări în lumina experienței dobândite prin aplicarea lor în practică și va oferi orientări suplimentare pentru a clarifica aplicarea elementelor enumerate mai sus.

¹¹ Comitetul European pentru Protecția Datelor a publicat o recomandare privind măsurile care completează instrumentele de transfer pentru a asigura respectarea nivelului UE de protecție a datelor cu caracter personal, care poate contribui la evaluarea referitoare la țara terță și la identificarea măsurilor suplimentare adecvate.

¹² Acest lucru se bazează pe înțelegerea că actele legislative și practicile care respectă esența drepturilor și libertăților fundamentale și nu depășesc ceea ce este necesar și proporțional într-o societate democratică pentru a proteja unul dintre obiectivele enumerate la articolul 23 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2016/679 nu sunt în contradicție cu garanțiile specificate în codul de conduită destinat transferurilor.

ANEXA 1 – ADOPTAREA CODULUI DE CONDUITĂ PENTRU TRANSFERURI – DIAGRAMĂ

(a) – Adoptarea unui cod transnațional destinat transferurilor

(b) – Modificări ale unui cod transnațional care trebuie utilizat drept cod destinat transferurilor

